

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే

॥ షడశీతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ షడశీతితమః సర్గః ॥

నిషాదరాజేన గుహేన లక్ష్మణసద్భావవిలాపయోర్వర్ణనం

ఆచచక్షేఽథ సద్భావం లక్ష్మణస్య మహాత్మనః |
భరతాయాప్రమేయాయ గుహో గహనగోచరః || 2.86.1 ||

తం జాగ్రతం గుణైర్మృక్తం వరచాపేషుధారిణం |
భ్రాతృగుప్త్యర్థమత్యంతమహం లక్ష్మణమబ్రువం || 2.86.2 ||

ఇయం తాత సుఖా శయ్యా త్వదర్థముపకల్పితా |
ప్రత్యాశ్వసిహి శేష్వాస్యాం సుఖం రాఘవనందన || 2.86.3 ||

ఉచితోఽయం జనః సర్వో దుఃఖానాం త్వం సుఖోచితః |
ధర్మాత్మంస్తస్య గుప్త్యర్థం జాగరిష్యామహే వయం || 2.86.4 ||

నహి రామాత్ ప్రీయతరో మమాస్తి భువి కశ్చన |
మోత్సుకో భూర్బ్రవీమ్యేతదథ సత్యం తవాగ్రతః || 2.86.5 ||

అస్య ప్రసాదాదాశంసే లోకేఽస్మిన్ సుమహద్యశః |
ధర్మావాప్తిం చ విపులామర్థకామౌ చ కేవలౌ || 2.86.6 ||

సోఽహం ప్రీయసఖం రామం శయానం సహ సీతయా |
రక్షిష్యామి ధనుష్పాణిః సర్వైః స్వైరాతిభిః సహ || 2.86.7 ||

నహి మేఽవిదితం కించిద్ వనేఽస్మింశ్చరతః సదా |
చతురంగ హ్యాపి బలం ప్రసహేమ వయం యుధి || 2.86.8 ||

ఏవమస్మాభిరుక్తేన లక్ష్మణేన మహాత్మనా |
అనునీతా వయం సర్వే ధర్మమేవానుపశ్యతా || 2.86.9 ||

కథం దాశరథౌ భూమౌ శయానే సహ సీతయా |
శక్యా నిద్రా మయా లబ్ధం జీవితాని సుఖాని వా || 2.86.10 ||

యో న దేవాసురైః సర్వైః శక్యః ప్రసహితుం యుధి |
తం పశ్య గుహ సంవిష్టం తృణేషు సహ సీతయా || 2.86.11 ||

మహతా తపసా లబ్ధో వివిధైశ్చ పరిశ్రమైః |
ఏకో దశరథస్యైష పుత్రః సదృశలక్షణః || 2.86.12 ||

అస్మిన్ ప్రవాజితే రాజా న చిరం వర్తయిష్యతి |
విధవా మేదినీ నూనం క్షిప్రమేవ భవిష్యతి || 2.86.13 ||

వినద్య సుమహానాదం శ్రమేణోపరతాః స్త్రియః |
నిర్ఘోషో విరతో నూనమద్య రాజనివేశనే || 2.86.14 ||

కౌసల్యా చైవ రాజా చ తథైవ జననీ మమ |
నాశంసే యది తే సర్వే జీవేయుః శర్వరీమిమాం || 2.86.15 ||

జీవేదపి చ మే మాతా శత్రుఘ్నస్యాన్వవేక్షయా |
దుఃఖితా యా హి కౌసల్యా వీరసూర్వినశిష్యతి || 2.86.16 ||

అతిక్రాంతమతిక్రాంతమనవాప్య మనోరథం |
రాజ్యే రామమనిక్షిప్య పితా మే వినశిష్యతి || 2.86.17 ||

సిద్ధార్థాః పితరం వృత్తం తస్మిన్ కాలే హ్యపస్థితే |
ప్రేతకార్యేషు సర్వేషు సంస్కరిష్యంతి భూమిపం || 2.86.18 ||

రమ్యచత్వరసంస్థానాం సువిభక్తమహాపథాం |
హర్యప్రాసాదసంపన్నాం సర్వరత్నవిభూషితాం || 2.86.19 ||

గజాశ్వరథసంబాధాం తూర్యనాదవినాదితాం |
సర్వకల్యాణసంపూర్ణాం హృష్టపుష్టజనాకులాం || 2.86.20 ||

ఆరామోద్యానసంపూర్ణాం సమాజోత్సవశాలినీం |
సుఖితా విచరిష్యంతి రాజధానీం పితుర్మమ || 2.86.21 ||

అపి సత్యప్రతిజ్ఞేన సార్థం కుశలినా వయం |
నివృత్తే సమయే హ్యస్మిన్ సుఖితాః ప్రవిశేమహి || 2.86.22 ||

పరిదేవయమానస్య తస్యైవం హి మహాత్మనః |
తిష్ఠతో రాజపుత్రస్య శర్వరీ సాత్యవర్తత || 2.86.23 ||

ప్రభాతే విమలే సూర్యే కారయిత్వా జటా ఉభౌ |
అస్మిన్ భాగీరథీతీరే సుఖం సంతారితౌ మయా || 2.86.24 ||

జటాధరౌ తౌ ద్రుమచీరవాససౌ
మహాబలౌ కుంజరయూథపోపమౌ |
వరేషుధీచాపధరౌ పరంతపౌ
వ్యవేక్షమాణౌ సహ సీతయా గతౌ || 2.86.25 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
అయోధ్యాకాండే షడశీతితమః సర్గః ||